

Якщо хоч раз відвідаєш Карасин...

Серед чудової поліської природи, в обіймах зеленого лісу та луків, за 35 кілометрів від райцентру сховалося село Карасин. Його ще називають глибинкою Полісся. На території сільради мешкають 574 жителі. Сюди завітали, аби дізнатися про життя селян, їхні успіхи та невирішені проблеми.

З минувшини

За словами старожилів, назва села походить від слововислову «кара сину». В легенді йдеться про молодого парубка, який покохав дівчину, але вона не припала до душі його батькам. Наперекір їм, вони не розлучилися. Тоді батько покарав сина, відправивши хазяйнувати на віддалений хутір. Ця подія й стала початком виникнення нового поселення.

За іншими переказами, на території його було велике озеро, в якому водилося багато карасів. Навколо поселилися перші люди, які й заснували цей населений пункт.

Перевиконують бюджет...

Мозковим центром життя карасинців є сільська рада, яку ось уже друге скликання поспіль очолює медик за професією Микола Шкодич. За пройдені роки він зробив чимало для поліпшення їх життя.

- За перше півріччя нинішнього року, - розповів сільський голова, - бюджет значно перевиконуємо, але через казначейські колізії не можемо реалізувати заплановані програми. Основними джерелами наповнення скарбниці є плата за лісокористування, землю, прибутковий податок із фізичних осіб та ін. Розпочався ягідний сезон. Думаю, що і завдяки йому надійде жива копійка до сільської каси.

У Карасині функціонують школа, сільський клуб, три магазини, пошта, публічно-шкільна бібліотека, культурно-дозвіллевий комплекс «Калина», Свято-Василівський храм, але є проблема в роботі фельдшерсько-акушерського пункту. Відсутність фахівця створює певні труднощі в наданні медичних послуг. У день наших відвідин зранку вже було два виклики до хворих, але немає кому лікувати. Рятівною ниткою Аріадни є сільський голова, який, незважаючи на зайнятість, змушений надавати допомогу. А як вдієш інакше? Односельці знають Миколу Павловича як хорошого медика, бо до обрання на посаду завідував ФАПом. В екстрених випадках викликають «швидку допомогу». Віддаленість від райцентру, погана дорога, особливо зимової пори, під час заметілей, значно утруднюють її прибуття. А що робити тоді, коли життя людини вимірюється хвилинами, секундами? Сподіваємося, що молодий, кваліфікований спеціаліст усе-таки з'явиться в Карасині. За словами очільника громади, він буде забезпечений і житлом.

Турбується сільська рада й про ветеранів Великої Вітчизняної війни. За словами Миколи Шкодича, їх залишилося два. Це Василь Твердий і Григорій Твердий. Не тільки у свята, але й у будні їм завжди надають допомогу. Взагалі, Карасин – село патріотичне. Хоча у воєнні роки тут німців не було, але багато карасинців мужньо боролися проти ворога, є й ті, хто загинув на фронті. У центрі села звели обеліск, де на гранітних плитах викарбувані їх імена. Жителі свято бережуть пам'ять про них. У роки війни мешканці врятували від загибелі чимало єврейських родин. Цікавий факт, навіть у наші дні, коли оголосили призов юнаків для служби в Збройних силах України, майже всі карасинці за повісткою з'явилися у райвійськкомат, чого не скажеш про інші сільські ради.

Щодо благоустрою села, то цьогоріч сільрада витратила 6 тисяч гривень на ремонт вулиць, ліквідацію несанкціонованих смітників й ін.

Варто відзначити злагоджену роботу відділення поштового зв'язку, яке очолює Валентина Шкодич. Вона і завідувача, і листоноша. Відмінно виконує свої обов'язки, робить усе, аби періодика, листи й ін. вчасно з'являлися в оселях мешканців. І 72 примірники «Сарненських новин» постійно читають у Карасині. Не менше передплатили й на друге півріччя.

Є де в селі задовольнити свої духовні потреби та провести дозвілля. Так, у 2011 році збудували Свято-Василівський храм, де проводить богослужіння отець Іван. Святиня є окрасою села та має багато парафіян. Успішно діє й культурно-дозвіллевий комплекс «Калина». За словами завідувачої сільською публічно-шкільною бібліотекою Надії Яковець, завдяки КДК із успіхом проходять День села (14 січня), заходи до державних і релігійних свят, спортивні змагання.

Щодо транспортного сполучення, то нарікань поки що немає. Тричі на день курсує автобус ЛАЗ, бо приватні маршрутки через стан дороги, віддаленість не бажають їхати. Звичайно, хотілося б, щоб з'явився перевізник за маршрутом Рівне-Карасин, як і в інших селах. Але це питання часу.

Демографічна ситуація не з кращих, але є молоді сім'ї, які тут будуються. У 2013 році надали три ділянки для індивідуальних забудовників, інші закінчують свої оселі на вул. Новій. Звичайно, гострою проблемою є безробіття. Нині без грошей не зведеш дім, тож виручають сезонні заробітки.

Основною годувальницею є земля, а ще – ліс. За словами очільника громади, карасинці свято ставляться до неї, добре обробляють. Заготовили чимало сіна. Навіть сусіди зі Старого Села Рокитнівського району їдуть купувати його. А ще приїжджають за 36 км збирати лісові ягоди, бо в них надто болотиста місцевість. Із Карпилівки допомагають місцевим жителям технікою під час заготівлі кормів для худоби, зокрема й сіна. При в'їзді в Карасин зустріли гужовий транспорт, на якому подружжя Микола та Ганна Фесянови й Віктор Степанець везли збиральний агрегат, бо ж треба виручити сусідів, та й собі заробити копійчину.

На порозі - жнива. У селі є два приватні комбайни, трактори. Буде напруга з технікою – наймуть, але селян наодинці не залишать, вчасно та якісно зберуть вирощене. Як і минулої весни, окрім гужового транспорту, обробляли земельні ділянки механізовано.

А нині майже всі карасинці, хто в змозі, від малого до великого в лісі. Адже можна заробити, збираючи лісові ягоди. По 20 гривень за кілограм дають заготівельники. Їдучи з відрадження, на карпилівському повороті побачили, як після трудового дня діти здавали неоціненний дар лісу. В основному це були сарненські школярі. Стомлені, але радістю світилися їхні очі від перших, а можливо, й ні, зароблених грошей. Від удосталь скуштованих і зібраних ягід руки, губи були в чорниці. Діти розповіли, що, незважаючи на кусючих комарів, навіть по відру назбирали. А взагалі, якщо не лінуватися, за день можна заробити 200-300 гривень, які витратять на купівлю велосипедів, шкільного приладдя.

Доки існує школа, доти живе село

Осередком освіченості жителів є місцева сільська школа, яку очолює молодий директор Михайло Мельник. Заснована в далекому 1956 році, вона дала путівку в самостійне життя не одному поколінню вихованців. За словами керівника закладу, нині тут навчаються 76 учнів, яких світлою стежкою у незвіданий світ знань ведуть 15 педагогів. Цього навчального року закінчили школу 7 випускників, а 1 вересня сядуть за парти 10 першокласників.

Нині активно йде підготовка до Дня знань, адже зустріти його вирішили не гірше, ніж у минулі роки. Пофарбують, побілять класні кімнати, їдальню, майстерню, а ще попрацюють на благоустрої території. До речі, подвір'я огорожене европарканом. У навчальному закладі добре організований навчально-виховний процес, вихованці беруть участь в олімпіадах, конкурсах, спортивних змаганнях. Є й успіхи. Так, учениця Ангеліна Гольонко нещодавно здобула друге місце в пісенному конкурсі «Перлинка Полісся». А у 2013 році в районній Спартакіаді серед школярів юні футболісти з Карасина стали переможцями серед шкіл I-II ступенів. Діти залюбки освоюють комп'ютерну грамотність. Усі святкові заходи проводять спільно та в рамках сільського культурно-дозвіллевого комплексу «Калина».

Лікувати тварин – справа нелегка, але прибуткова

Проблемою для Карасина є не тільки відсутність медика, але й ветеринарного фельдшера. З розпадом сільгоспідприємств спеціалісти емігрували, а тим, хто на пенсії, вже не під силу займатися цією важливою для села справою. Утім, як свідчить статистика, поголів'я корів, коней, свиней у приватних оселях не меншає, а навпаки, більшає. Бо не секрет, поки в хаті є кухоль молока та кусень хліба, то й живе сім'я. А ще молочна та м'ясна продукція - значний прибуток для куцих сімейних бюджетів. Тому селяни все більше й більше виявляють бажання мати в обійсті корівчину, коня, птицю та ін. Не виняток і Карасин. Тут налічується 98 корів і 105 коней. До кого звернутися, коли телиця або порося занедужали й потрібна термінова допомога? Щоправда, надає послуги райветслужба, коли її фахівці приїжджають у село. Та потрібен спеціаліст із постійним проживанням. Тоді й карасинцям житиметься спокійніше, і ще з більшим бажанням розвиватимуть приватну справу. А поки що доводиться чекати...

До речі, минулоріч в обійстях селян було 5 лейкозних корів, яких нині вже немає в громадському стаді. Бо здоров'я людей є пріоритетом у діяльності сільради, яке, на жаль, з року в рік не покращується, адже населений пункт належить до III зони радіоактивного забруднення.

Ганна Куришко – хранителька прадавніх пісень

Коли завітали до оселі 86-літньої Ганни Куришко, жінка з радістю зустріла гостей. Вона - хранителька прадавніх пісень, учасниця районних, обласних і всеукраїнських фестивалів. Ганна Петрівна чудово виконує їх. У репертуарі понад 200 різножанрових творів. Аматорському вокальному колективові, створеному на початку 1990-го за її ініціативи, присвоїли звання народного. Весь свій досвід, любов до фольклору, національних традицій, обрядів, пісень передала онукам, які продовжують її справу.

Живе в селі колишня вчителька початкових класів Галина Яковець, яка майже 40 років сумлінної праці віддала навчанню й вихованню підростаючого покоління. У парі з чоловіком виховали шестеро дітей, які нині радують 23 онуками.

Якщо хоч раз відвідаєш Карасин, обов'язково відчуєш моральне задоволення від позитивних змін у житті поліщуків, що тут відбулися за роки незалежності України. Вони є яскравим свідченням, доказом хибним ствердженням скептиків, що село відстале, депресивне, забуте Богом і людьми.

Михайло МАЛАФЕЙ.